

افشاسازی اطلاعات در دولت الکترونیک و تأثیر آن در کاهش فساد مالی

سید حسین مقتدر^{۱*}، گلنار حلاج^۲

^۱دانشجوی دکتری مدیریت مالی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۲دانشجوی کارشناسی حسابداری، دانشگاه میعاد، مهاباد، ایران

چکیده

باتوجه به تحولاتی که درجهان امروزه ویژه در کشورهای در حال توسعه رخ داده است که با تهدیدات عدیده‌ای مواجه می‌باشند. این کشورها برای حل مشکلات اقتصادی خود نیازمند راهکارهای مناسب جهت استفاده بهتر از امکانات و ثروت های خدادادی خود می‌باشند. در این راستایی از راهکارهای مهم بسط و توسعه سرمایه گذاری است. بنگاه‌های اقتصادی باهدف بهره برداری از فرصت‌های سرمایه گذاری موجود به منظور کسب بازده و ایجاد ارزش برای تأمین کنندگان منابع مالی به انجام سرمایه گذاری بلندمدت مبادرت می‌کنند. یکی از عوامل موثر بر سرمایه گذاری بهینه شفافیت اطلاعات مالی است. باتوجه به نقش اطلاعاتی شفافیت اطلاعات مالی به نظر میرسد شفافیت اطلاعات مالی می‌تواند از طریق کاهش عدم تقارن اطلاعاتی موجب کاهش کارایی سرمایه گذاری شود. تئوری اطلاعات نامتقارن موضوعی مهم و بحث انگیز در ادبیات مالی است. وجود اطلاعات مالی شفاف و قابل مقایسه یکی از ارکان اصلی پاسخگویی مدیران اجرائی و از نیازهای اساسی تصمیم گیران اقتصادی و از ملزومات بی بدیل توسعه و رشد اقتصادی در سازمان های دولتی و خصوصی است.

واژه‌های کلیدی: شفافیت، شفافیت اطلاعات مالی، عدم تقارن اطلاعاتی، سرمایه گذاری.

۱- مقدمه

درجهان سراسر رقابت امروز مشخصه اقتصاد کشورهای صنعتی شرکت‌های بزرگی است که سرمایه خود را از میلیون‌ها نفر سهامدار گردآوری کرده‌اند و منابع اقتصادی رادریک کشور و یا حتی در سطح بین‌المللی کنترل کنن (دارابی، ۱۳۹۱). امروزه شفافیت مالی و کیفیت افشای شرکت‌ها از جمله دل مشغولی‌های اصلی فعالان بازار سرمایه در کشورهای مختلف به شمار می‌رود. شفافیت اطلاعاتی شاخص عملکرد مدیریت در ارائه اطلاعات ضروری به شکلی صحیح روشن به موقع و قابل دسترس است. این شاخص منعکس کننده این است که آیا سرمایه گذاران تصویر واقعی از آنچه واقعاً داخل شرکت روی می‌دهد دارند یا نه (مهرآذین، ۱۳۹۱).

گذر از عصر صنعتی به عصر اطلاعات موجب برجسته تر شدن نقش اطلاعات در فرایند تصمیم‌گیری شده است، در چنین دورانی اطلاعات حکم کلایی با ارزش تعیین کننده مزیت رقابتی مشارکت کنندگان در انواع مختلف بازارها را دارد افشای اطلاعات مالی به سرمایه گذران در ارزیابی بهتر شرکت‌ها کمک می‌کند و فرایند تصمیم‌گیری با آگاهی بیشتر و ابهام کمتری صورت می‌گیرد که نتیجه آن سرازیر شدن سرمایه به سمت مولدترین استفاده آن خواهد بود و حاصل نهایی آن افزایش رشد و کارایی برای کل جامعه است. به طور کلی افشای اطلاعات با کیفیت سبب کاهش عدم اطمینان سرمایه گذاران می‌شود. افزایش کیفیت اطلاعات مالی سبب کاهش عدم اطمینان سرمایه گذران در خصوص ارزیابی ریسک سیستماتیک و غیرسیستماتیک و در نهایت ریسک کل شده و با تغییر ریسک کل سرمایه گذران نرخ بازده مورد توقع خود را کنترل می‌کنند. بیش از یک دهه است که شفافیت اطلاعات مالی تبدیل به یک عامل مؤثر در تعیین استراتژی‌های سرمایه گذران شده است. کمبود شفافیت اطلاعات مالی موجب کاهش شدید اعتماد و اطمینان عمومی شده است.

۲- مفهوم شفافیت و شفافیت اطلاعات

شفافیت را می‌توان سادگی و سهولت تحلیل معنادار فعالیت های شرکت و بنیادهای اقتصادی آن توسط فرد خارج از شرکت تعریف کرد. شفافیت شاخص توان مدیریت در ارائه اطلاعات ضروری به شکل صحیح روشن به موقع و در دسترس است. مخصوصاً اطلاعات حساسی شده که هم به شکل گزارشات عمومی و هم از طریق انعکاس در رسانه های گروهی و سایر روش ها منتشر شده باشد. به عبارتی شفافیت منعکس کننده این مطلب است که آیا سرمایه گذران تصویر واقعی از آنچه واقعاً در داخل شرکت روی می‌دهد دارند یا خیر (نوبخت، ۱۳۸۵).

میزان شفافیت به صورت نظری در حقیقت میزان دقت و درستی اطلاعات دریافتی و کامل بودن آن‌ها و در یک کلام کیفیت اطلاعات را بیان می‌کند. به طور طبیعی چنین اعتباری تنها از طریق ارزیابی اطلاعات داده شده فراهم خواهد شد (دارابی، ۱۳۹۰).

بال^۱ و همکاران (۲۰۰۰) شفافیت را به عنوان ترکیبی از ویژگی‌های به موقع بودن و محافظه کاری تفسیر می‌کنند. به موقع بودن به حدودی که رویدادهای اقتصادی دوره جاری در صورت های مالی آن دوره گنجانده می‌شود و محافظه کاری نیز به سرعت بیشتری که اخبار بد اقتصادی نسبت به اخبار خوب در گزارش های مالی منعکس می‌شود دلالت دارد. شفافیت به معنای جریان آزاد اطلاعات و قابلیت دسترسی سهل و آسان به آن برای عموم اشخاص و نهادهای جامعه است. در عین حال می‌توان شفافیت را آگاهی افراد جامعه از چگونگی اتخاذ و اجرای تصمیمات و مقررات نیز تلقی کرد (حشمتی، ۱۳۹۰).

همچنین آرمسترانگ شفافیت را در دستیابی بدون مانع شهروندان به اطلاعات معتبر و موثق و به هنگام از تصمیمات و عملکرد بخش دولتی و درستی را هم معنی با صداقت و قابلیت اعتماد در ارائه وظایف رسمی و به عنوان پادزهری برای فساد و سوء استفاده اداری در نظر می‌گیرد (شریفی، ۱۳۹۴).

¹ Ball

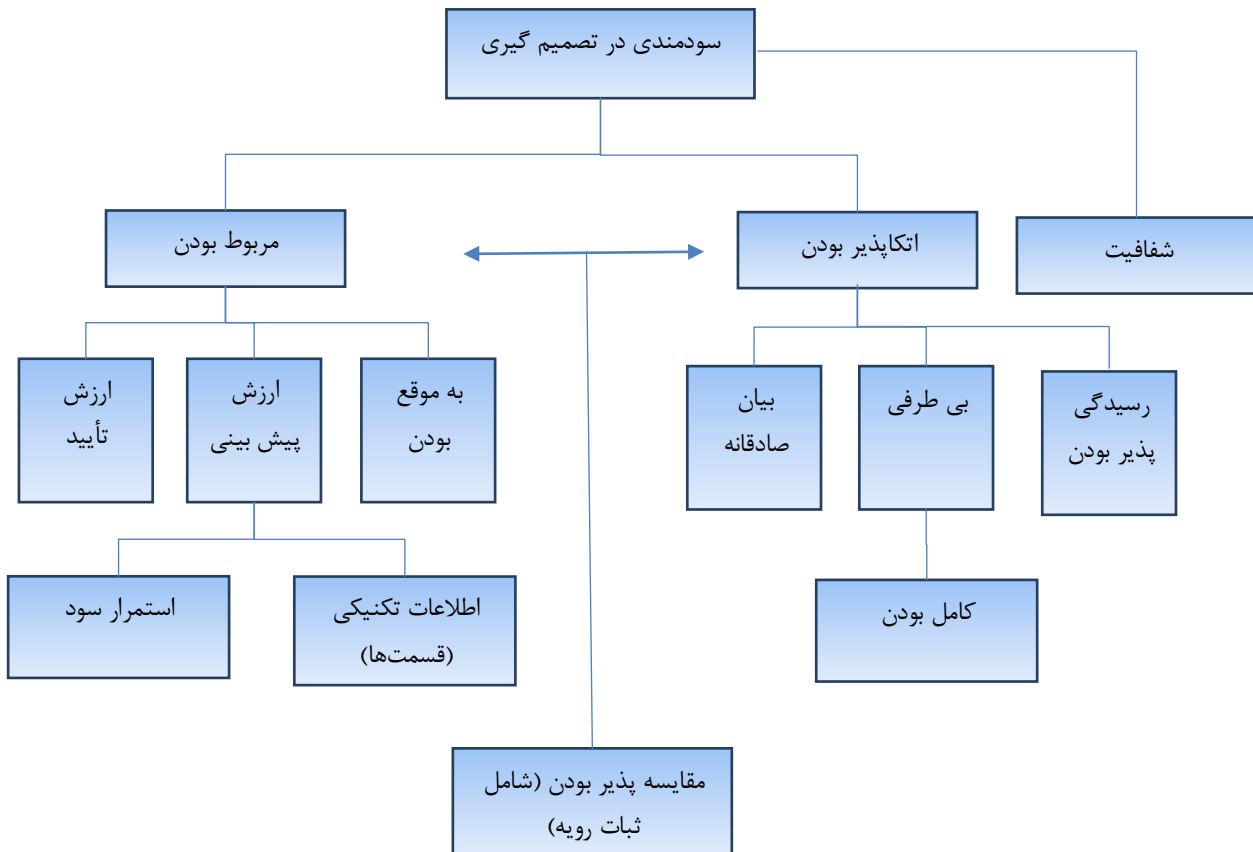
بهترین تعریف شفافیت در حوزه تجاری عبارت است از صورت‌های مالی با کیفیت همچون نیلسن وهمکاران (۲۰۰۹) درباره شفافیت بر این باورند که استفاده کننده اطلاعات در هر زمانی به همه چیز واقف است و او براساس اطلاعات شفاف می‌تواند هر موضوعی را مورد بررسی قرار دهد.

شفافیت را می‌توان به منزله اطلاعاتی دانست که توسط نهادها منتشر می‌شوند و مربوط به ارزیابی این نهادهاست (ابراهیمی، ۱۳۹۳). ماک هرچند بر اطلاعات و هزینه دستیابی به آن به عنوان عناصر کلیدی رسیدن به شفافیت تاکید دارد. شفافیت را ابزار و معیاری برای تعیین حدی می‌داند که اطلاعات مرتبط با رویه‌ها و طرح‌ها و اقدامات عمده در دسترس ذی نفعانی قرار گیرد که سوای از واضع آن رویه‌ها و طرح‌ها و اقدامات هستند (ماک^۱، ۲۰۰۰).

۳- اهمیت شفافیت سازی اطلاعات

مبنای تصمیم‌گیری گروه‌های دینفع اطلاعاتی است که توسط بورس هاناشران اوراق بهادر و اسطه‌های مالی فعال در این بازارها و

گزارشگران گزارشات مالی شرکت‌ها منتشر می‌شود. بهره‌گیری از اطلاعات منتشر شده و اتخاذ تصمیم صحیح بر مبنای این اطلاعات زمانی امکان پذیر است که این اطلاعات به موقع مربوط با اهمیت کامل و قابل فهم باشد. شکل زیر این ویژگی‌ها را نشان می‌دهد.

شکل ۱: اهمیت شفاف سازی اطلاعات

¹ Mak

چنانچه اطلاعات افشا شده از ویژگی‌های فوق یا بعضی از آنها برخوردار نباشد بدون تردید تصمیم‌گیری به درستی انجام نخواهد شد. به خصوص در مورد بازارهای سرمایه که داد و ستد حضوری انجام می‌شود، وجود اطلاعات شفاف در ساز و کار قیمت‌گذاری اوراق بهادار نقش به‌سزایی خواهد داشت. به علاوه انتشار صحیح و به موقع اطلاعات در بازار موجب ایجاد ذهنیت مثبت نسبت به برقراری عدالت در بازار و ثبات و انسجام بیشتر آن شده و شفافیت اطلاعات موجود در بازار به نوبه خود موجب افزایش رقابت در بین فعالان بازار شده و مناسبات موجود میان اعضای بازار و سرمایه‌گذاران را تقویت و امر نظارت و اجرای قوانین را آسان می‌کند (اقاسی، ۱۳۸۸).

۴- نقش شفافیت اطلاعات مالی

نقش شفافیت اطلاعات مالی شرکت‌ها در سال‌های اخیر اهمیت روزافزونی یافته است. شفافیت کم و کیفیت پایین اطلاعات مالی شرایطی را فراهم می‌سازد که تصمیم‌گیری را برای سرمایه‌گذاران مشکل کرده و آن‌ها را با شرایط ابهام مواجه می‌سازد. در این وضعیت صرف ریسک اطلاعاتی افزایش می‌یابد. از دیدگاه استفاده‌کنندگان اطلاعات مالی وقتی شفافیت و کیفیت اطلاعات ارائه شده بالاتر باشد ریسک اطلاعاتی آن شرکت پایین‌تر است.

سهامداران و اعتباردهندگان خواستار اطلاعات بیشتر و شفاف‌تری درباره عملکرد شرکت هستند. افشای کامل همراه با شفافیت گزارشگری مالی می‌تواند شرایط مطمئنی ایجاد کند که اعتماد سرمایه‌گذاران را افزایش می‌دهد. شفافیت بر عملکرد شرکت‌ها تأثیر مثبتی دارد و می‌تواند از منافع سهامداران حفاظت کند. بالارفتن اعتماد سهام‌داران و کاهش صرف ریسک بازده مورد انتظار را کاهش داده و ارزش شرکت را افزایش می‌دهد (کردستانی، ۱۳۸۹).

وردی^۱ (۲۰۰۶) معتقد است در شرکت‌هایی که با محدودیت در تأمین مالی هستند، نقش شفافیت جهت علامت‌دهی هرچه بیشتر به تأمین‌کنندگان منابع جهت تأمین مالی با اهمیت‌تر است. برخی نیز بر این باورند که شفافیت بیشتر، اطلاعات کامل‌تری را نسبت به وضعیت نامناسب این چنین شرکت‌هایی فراهم می‌آورد و وضعیت بد آنان را مشخص‌تر می‌سازد و در نتیجه شرکت‌های مزبور کمتر به دنبال شفافیت می‌باشند. تئوری‌های علامت‌دهی در سطوح مختلف بیان می‌دارند که صرف نظر از ارقامی که توسط گزارش‌های مالی منتشر می‌شود، خود شفافیت بیشتر سبب جذب جریان‌های نقدی بالاتر و بالارفتن ارزش شرکت می‌گردد. یکی از نشانه‌های شفاف نبودن اطلاعات مالی، امکان معامله و سوء استفاده از اطلاعات مالی، امکان معامله و سوء استفاده از اطلاعات تنها یک مانع در مقابل میزان کارایی بازار نبوده است بلکه نگرانی‌های سرمایه‌گذاران در بازار سهام را نیز افزایش داده است (پناهیان، ۱۳۸۹). شفافیت اطلاعات مالی کیفیت تصمیمات سرمایه‌گذاری را تحت تأثیر قرار می‌دهد. مزایای بالقوه افشا و شفافیت بیشتر می‌تواند شامل هزینه سرمایه کمتر، کاهش هزینه‌های نمایندگی همکاران، بهبود قیمت سهام و افزایش ارزش شرکت باشد (بادآور، ۱۳۹۲).

شفافیت اطلاعات یکی از مهم‌ترین راه‌ها برای جلوگیری از فساد و تحریف اطلاعات مهم ارائه شده که اغلب با هدف انجام غیرقانونی کارها بوده عمل می‌کند (جهان‌شاد، ۲۰۱۴). ایجاد شفافیت اطلاعات کارا در بازارهای مالی اطلاعاتی را که در دست افراد خاصی است و بیشتر در سرمایه‌گذاری‌های سازمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد، به سمت سرمایه‌گذاری‌های فردی با افشای اطلاعاتی برای همگان پیش می‌برد و شفافیت بالای بازار اطلاعات متناقض بین مدیریت و سازمان و سهامداران مالی و همچنین مشکلات کنترل سازمان را کاهش می‌دهد (ابراهیمی‌نژاد، ۱۳۹۵).

در جوامع مردم‌سالار، دسترسی به اطلاعات شفاف یکی از حقوق اصلی افراد به شمار می‌رود. شهروندان حق دارند در مورد تصمیمات مباشرانشان (دولت‌ها و نهادهای عمومی) و مبانی این تصمیمات اطلاعات کافی داشته باشند. این موضوع جوهر اساسی مباشرت به شمار می‌رود. علاوه بر این اطلاعات، عامل مهمی برای توسعه روابط انسانی نیز به شمار می‌رود، زیرا می‌تواند

¹ Verday

انگیزه‌های لازم را برای توزیع عادلانه منافع حاصل از رشد اقتصادی و جلوگیری از استفاده انحصاری از این منافع توسط یک گروه برگزیده ایجاد نماید (خالقی مقدم، ۱۳۸۷).

اطلاعات مالی شفاف و قابل مقایسه یکی از ارکان اصلی پاسخگویی مدیران اجرایی و از نیازهای اساسی تصمیم‌گیرندگان اقتصادی است. اگرچه اطلاعات از منابع مختلف قابل استخراج است، اما در حال حاضر صورت‌های مالی هسته اصلی منابع اطلاعات مالی را تشکیل می‌دهد (دارابی، ۱۳۹۱).

شرکت‌ها با افشای اطلاعات شفاف به ویژه شفافیت سود، می‌توانند اطمینان بازار سرمایه را افزایش دهند و از این راه تأمین مالی بهتری داشته و علاوه بر آن فرصت‌های سرمایه‌گذاری بهتری بدست آورند. این امر در مجموع می‌تواند منجر به افزایش شفافیت در کل بازار سرمایه شود. افزایش شفافیت بازار سرمایه نیز موجب سرمایه‌گذاری‌های بیشتر، کارایی بازار، تخصیص بهینه منابع و در نهایت رشد و شکوفایی اقتصادی می‌شود (کردستانی، ۱۳۸۹).

۵- ابعاد شفافیت اطلاعات مالی

نظریه‌های مختلفی در مورد ابعاد شفافیت اطلاعات مالی از سوی صاحب نظران در این زمینه وجود دارد که نیلسن و مادسن^۱ (۲۰۰۹) ابعاد شفافیت اطلاعات مالی را در دو بخش از دید مشتریان بیان می‌کنند: (۱) شفافیت در گزارش‌های ارائه شده، (۲) شفافیت در افشای اطلاعات عمومی و (۳) شفافیت در گزارش‌های مدیریتی

۱. شفافیت در گزارش‌های ارائه شده

در این سطح میزان شفافیت واحد تجاری در ارتباط با محیط تجاری و بازار سرمایه مدنظر است. در این حالت تمرکز بر تولیدات واقعی واحد تجاری است، یعنی اعداد حسابداری توانایی انعکاس ارزش‌های تاریخی و واقعی فعالیت‌های صورت گرفته توسط واحد تجاری را داشته باشند. شفافیت در این سطح از پیچیدگی‌های زیادی برخوردار است. در این حالت شفافیت می‌تواند به عنوان انتظارات و استراتژی اصلی شرکت باشد. در این باره مدیران شرکت، تدوین کنندگان استاندارد، دانشگاهیان، تحلیل‌گران و سرمایه‌گذاران هر یک ساختار شفافیت را به گونه‌ای متفاوت می‌بینند.

تصور بر این است که افشای داوطلبانه گزارش‌های مالی تمام عملکرد و فعالیت‌های واحد تجاری را پوشش می‌دهد. تحقیقات بازار سرمایه نشان می‌دهد که شرکت‌ها در بهبود افشا و ارائه شفاف‌تر اطلاعات می‌کوشند، به همین منظور سطح تحلیلی صورت‌های مالی را افزایش داده تا هزینه‌های سرمایه‌ای را کاهش دهند و به نیاز استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، که ارائه هر چه بیشتر اطلاعات است، پاسخ دهند تا آن‌ها را به سرمایه‌گذاری در شرکت و تخصیص بهینه منابع جذب کنند.

مجموعه اطلاعات شفاف، به ایجا در رابطه بین سازمان و بازار سرمایه و گزارش‌های مالی سنتی به ارزش ذاتی و رشد بازدهی شرکت کمک می‌کند و همچنین گزارش‌های تجاری و گزارش‌های مدیریتی سریع‌ترین روش برای مطلع کردن سرمایه‌گذاران از طرح‌های آینده مدیریت است، که این امر به نوبه‌ی خود موجب ارزش آفرینی برای واحد تجاری می‌شود و این به شفافیت و ارائه صادقانه اطلاعات وابسته است. تنهامشکلی که وجود دارد، تعیین میزان شفافیت و صداقت در ارائه گزارش‌هایی است که به عقیده نیلسن و مادسن (۲۰۰۹) بسته به اهداف متمایزی است که افراد دنبال می‌کنند. برای مثال شفافیت در سیستم سازمانی، از شفافیت عملکرد و از شفافیتی که سهامداران به دنبال آن هستند، دارای درجات و مفاد متفاوتی است. شفافیت اطلاعات و پاسخگوبودن یک شرکت تنها نسبت به سرمایه‌گذاران نیست بلکه نسبت به کل جامعه است به عنوان مثال گزارش‌های حسابداری محیط زیست و مسئولیت‌های اجتماعی کیفیت گزارش‌های شرکت را افزایش داده و اثبات می‌کند که حتی در نظام مالی سرمایه‌داری و در میان اصول ارگانی و سازمانی هم می‌توان عدالت اجتماعی را ایجاد کرد، به عبارت دیگر، اطلاعات شفاف و پاسخگو بودن شرکت در جامعه دوفایده دارد: (۱) گزارش اقدامات اجتماعی شرکت صورت می‌گیرد، (۲) نسبت به این که چه کارهایی نباید صورت بگیرد هشدار داده می‌شود.

¹ Nielsen And Madsen

شفافیت در این سطح به معنی افشا پی در پی اطلاعات نیست، بلکه شفافیت افشای مناسب اطلاعات است و شفافیت نقطه اشتراک بین عرضه کننده‌ی اطلاعات و تنظیم کننده گزارش‌ها و اطلاعات برقرار می‌کند (علمی، ۱۳۹۰).

۲. شفافیت در افشای اطلاعات عمومی

شفافیت را می‌توان از طریق نزدیک کردن گزارش عملکرد شرکت به گزارش عملکرد مدیریت به دست آورد، چرا که براساس گزارش‌های مدیریتی، بهتر می‌توان نحوه عملکرد را اندازه گیری و بررسی کرد. عدم ارائه اطلاعات عمومی همراه با عدم توانایی پیش بینی است، چرا که این مسئله عدم آگاهی سرمایه گذاران را در رابطه با انتظارات رشد و افزایش فناوری شرکت به همراه می‌آورد و ارائه جزئیات عملکردهای آتی و قراردادن اطلاعات داخلی و افشای اطلاعات عمومی به سرمایه گذاران باعث افزایش ارزش سهام شرکت در بازار می‌گردد (نیلسن، ۲۰۰۹).

اطلاعات عمومی علاوه بر اطلاعات مالی، اطلاعات غیرمالی و اطلاعات فرعی را شامل می‌شود و در برخی موارد طرحها و برنامه‌های آتی واحد تجاری را در برمی‌گیرد. این قبیل اطلاعات در تصمیم گیری بهتر برای سرمایه گذاران و مدیران شرکت بسیار مفید و موثر است، اما آنچه سرمایه گذاران به دنبال آن هستند، دسترسی به اطلاعاتی در رابطه تصمیمات آتی واحد تجاری است که در ایجاد جریان نقدی آتی واحد تجاری و در نحوه تصمیم گیری آنان نیز موثر است. همچنین این اطلاعات در روابط خارجی واحد تجاری هم می‌تواند مفید واقع شود. عناصر اصلی در ارائه همه نوع اطلاعات مالی و غیرمالی اصلی و فرعی در واقع شفافیت و شفاف سازی هرچه بیشتر است، به عبارت دیگر، بهبود و افزایش گزارش‌های شرکت در گرو افشای همه نوع اطلاعات است و ایجاد شفافیت در چهارچوب گزارش‌های عمومی به انواع گزارش‌های داخلی مدیریت نزدیک است (علمی، ۱۳۹۰).

۳. شفافیت در گزارش‌های مدیریتی

بین افشای زیاد و به تبع آن هزینه افشا و افشای اندک اطلاعات دودیدگاه متفاوت وجود دارد. در دیدگاه اول بحث هزینه-منفعت مطرح است چراکه ممکن است از افشای زیاد، که هزینه‌های فراوانی دارد، منافع کمی حاصل شود. در بعد دیگر، مسئله افشای کم مطرح است که البته مطلوب سرمایه گذاران و سهامداران نمی‌باشد. اما آنچه اهمیت دارد، قدرت اثرگذاری اطلاعات افشاء شده است. از این رو بعضی از حسابداران عقیده دارند که شفافیت اطلاعات، یعنی افشای اطلاعات مالی و غیرمالی، موجب ارزش آفرینی برای شرکت می‌گردد. به اعتقاد آنها، این حق استفاده کننده صورت‌های مالی است که از تمام اطلاعاتی که موجب افزایش ارزش واحد تجاری می‌شود، مطلع باشند. برخلاف آنان، رابرتز اعتقاد دارد که افشای همه نوع اطلاعات فقط برای مدیریت است، آن هم در جهت تصمیم گیری، کنترل و اداره کردن سازمان می‌باشد و برای جبران این عدم افشاسازی می‌توان از گزارشات مدیریت به عنوان یک جایگزین مناسب استفاده کرد. در شرایط بازار رقابتی نیز این تفکر بهتر است، چراکه بسته به تصمیم مدیر، شرکت متحمل هزینه غیرمستقیم افشاسازی همه نوع اطلاعات در بازار نمی‌گردد، هرچند که مسئله پاسخگوبودن و مسئولیت پذیری مدیر در این عدم افشای کامل به چالش کشیده می‌شود (لامینگ^۱، ۲۰۰۶).

۶- شاخص‌های شفاف سازی اطلاعات

به منظور هرچه بهتر شفاف کردن اطلاعات گزارش شده ۳ شاخص جدید به عنوان زیرساختار گزارش گری مالی معرفی شده است:

شاخص اول: رعایت اصول پذیرفته شده حسابداری جهانی؛

شاخص دوم: ایجاد استانداردهای خاص هر صنعت (شاخص صنعت) که دائماً به وسیله همان صنعت مورد تاکید بوده و به موقع تغییر می‌کند (در آمریکا چندین موسسه به کارتهیه این شاخص‌ها اشتغال دارند، از جمله موسسه رابرت موریس دان و برادستریت و...)

¹ Laming

شاخص سوم: تدوین خط مشی خاص هر شرکت شامل استراتژی برنامه‌ها مدیریت ریسک، سیاست‌های تشویق و حقوق و مزایای مناسب قوانین و مقررات نظارتی شرکت ونحوه عملکرد و تشکیلات و روش‌ها. شفافیت سازی اطلاعات هزینه بر است، اما مزایای آن بر هزینه‌هایش فزونی دارد. البته در شروع کار شفاف سازی اطلاعات در یک جامعه ممکن است برخی شرکت‌ها متضرر شوند (به دلیل افشای اطلاعات صحیح و سوء استفاده رقبا از این اطلاعات) اما هنگامی که این عمل به صورت یک فرهنگ به مرحله اثبات رسید، به نفع همگان است (آقاسی، ۱۳۸۸)

۷- اندازه گیری شفافیت اطلاعات مالی

یکی از مهمترین چالش‌هایی که در تحقیقات تجربی مربوط به شفافیت وجود دارد، اندازه گیری شفافیت است. از نظر مهمومی کمی کردن میزان شفافیت را می‌توان با دقت اطلاعات دریافت شده سنجید. دقت اطلاعات تابعی از مربوط بودن و کیفیت اطلاعات است. در تلاش‌های اخیر برای اندازه گیری شفافیت از معیارهایی مانند بحران مالی یا هموارسازی سود استفاده شده است.

مرکز تحقیقات و تجزیه و تحلیل بین المللی (CIFAR) شاخصی برای شفافیت ارائه کرده است که این شاخص میانگین امتیاز نود آیتم حسابداری و غیرحسابداری افشا شده توسط نمونه گسترده‌ای از شرکت‌ها در گزارشگری سالانه آن‌ها است. این مرکز امتیازات معنی برای هر ویژگی تعیین کرده و براساس امتیاز بدست آمده میزان شفافیت اطلاعات مالی را اندازه گیری می‌کند. برگر^۱ و دیگران (۲۰۰۶) معیاری برای اندازه گیری شفافیت گزارشگری مالی ابداع کردند که برای دامنه وسیعی از شرکت‌ها می‌توان استفاده کرد. ایده‌ای که آنها برای اندازه گیری شفافیت سود در نظر گرفتند براساس پایداری سود است، زیرا از نظر آن‌ها نوسان بازده سهام شرکت نسبتی از شفافیت حسابداری شرکت است. این شاخص علاوه بر کیفیت گزارشگری مالی، شفافیت مالی را هم اندازه می‌گیرد.

مهدساد و همکاران (۲۰۰۹)، شاخصی را برای اندازه گیری شفافیت به کار گرفته‌اند که مقدار شاخص استفاده شده با ویژگی‌های شرکت یعنی اندازه شرکت، تعداد سهامداران و سوددهی ارتباط مثبتی دارد

۸- افشای اطلاعات مالی

متفکران اقتصادی بحث می‌کنند که افشا پدیده‌ای پیچیده است که نمی‌تواند توسط یک تئوری توصیف شود. یکی از تصمیماتی است که مدیران در خصوص افشای اطلاعات باید اخذ نمایند. از دید کاربری صورت‌های مالی نیز، به موقع بودن گزارشگری مالی یکی از ویژگی‌های با اهمیت در مفید بودن اطلاعات حسابداری است (خدادادی، ۱۳۹۱). از آنجا که گزارش‌های مالی، ایزای برای افشای اطلاعات مالی قابل اتکایی است که در دسترس عموم قرار می‌گیرد، در صورت به هنگام بودن می‌تواند از طریق کاهش اطلاعات خصوصی و محرمانه باعث ماهش احتمال انتخاب نادرست توسط سرمایه گذاران شود. بنابراین، می‌توان چنین پنداشت که ارائه‌ی اطلاعات به موقع تر باعث کاهش عدم تقاضن اطلاعاتی میان سرمایه گذاران خواهد شد (مهدوی، ۱۳۸۹). افشای کافی اطلاعات توسط شخصیت اقتصادی به سرمایه گذاران و بستانکاران در جستجوی فرصت‌های سرمایه گذاری یاری می‌کند و به این ترتیب سرمایه به کاراترین شرکت‌ها روانه می‌شود و تأمین مالی از طریق سرمایه گذاری صحیح انجام می‌شود (بادآور، ۱۳۹۲). نتایج پژوهش‌های متعدد در حوزه انتشار و افشای اطلاعات شرکت‌ها نشان می‌دهد، انتشار اطلاعات و اخبار مختلف در مورد شرکت و عملکرد آن با توجه به نوع برداشت و ادراک دریافت کنندگان آن می‌تواند پیامدهای مختلفی برای آینده شرکت در بازار سرمایه و سهامداران آن داشته باشد. انتشار اطلاعات و اخبار مثبت در رابطه با شرکت و عملکرد آن می‌تواند سهامداران را به شرکت و باز سرمایه امیدور کرده و از سوی دیگر تغییر ارزش بازا شرکت ناشی از خوش بینی سرمایه گذاران به آن می‌تواند رشد ارزش بازار شرکت را به دنبال داشته باشد. از سوی دیگر افشای اطلاعات و

¹ Berger

اخبار منفی در رابطه با شرکت و عملکرد آن می‌تواند پیامدهای جبران ناپذیری در زمینه حضور شرکت در بازار سرمایه به همراه آورد (معطوفی، ۱۳۹۱).

۹- افشای داوطلبانه و افشای اجباری

اطلاعات به صورت اجباری و داوطلبانه افشا می‌شود. افشای اجباری، تحت الزامات قانونی انجام می‌شود، در صورتی که افشای داوطلبانه، الزامات قانونی ندارد و شرکت‌ها به صورت داوطلبانه اطلاعات را افشا می‌کنند. نوع و میزان افشای اطلاعات در افشای داوطلبانه به تصمیم‌گیری مدیریت بستگی دارد. ارائه نمودارها در گزارش‌های سالانه نمونه‌ای از افشای داوطلبانه است (ستایش، ۱۳۹۲).

هندریکسن و ون بردا با توجه به پژوهش‌ها و شواهد مشاهده شده بیان می‌کنند که شرکت‌ها تمایل چندانی به افزایش میزان افشای اطلاعات ندارند، مگر اینکه از سوی حرفه حسابداری یا دولت مجبور شوند. آن‌ها عنوان می‌کنند که این پژوهش‌ها، عدم تمایز شرکت‌ها را برای افزایش میزان افشای اطلاعات مالی به دلایل ذیل می‌دانند:

۱. افشای اطلاعات باعث می‌شود که شرکت‌های رقب از وضع نامطلوب آنها آگاه شوند و این به ضرر سهامداران است.
۲. گفته می‌شود که اتحادیه‌های کارگری پس از کسب اطلاعات در مورد دستمزدها بهتر می‌توانند چانه بزنند.
۳. اغلب ادعا می‌شود که سرمایه‌گذاران نمی‌توانند رویه‌ها و سیاست‌های حسابداری را درک کنند و افشای اطلاعات بیشتر موجب گمراهی و نه هدایت آنها خواهد شد.
۴. یک دیدگاه این است که امکان دارد سایر منابع اطلاعاتی موجود بتوانند اطلاعات مالی موردنظر سرمایه‌گذاران را با هزینه‌ای کمتر از اطلاعاتی که آر طریق صورت‌های مالی بدست می‌آید ارائه کنند.
۵. ناآگاهی از نیازهای سرمایه‌گذاران هم دلیل است برای محدود کردن اطلاعات و در واقع اطلاعات کمتری افشاء می‌گردد (اسماعیل زاده، ۱۳۸۹).

مدیران در راستای افزایش اعتبار گزارش‌های مالی، به افشای داوطلبانه اطلاعات روی می‌آورند. چنانچه مدیریت بتواند با ارائه اطلاعات اضافی، رهنمودهایی در خصوص تحقق اهداف کوتاه مدت و بلند مدت سازمانی و استفاده بهینه از منابع در دسترس را ارائه نمایند، باعث کاهش خلأ اطلاعاتی موجود برای سرمایه‌گذاران بالفعل و بالقوه می‌شوند، بنابراین سرمایه‌گذاران در خصوص عملکرد آتی شرکت خوش بین می‌شوند. از جمله مزایای افشای داوطلبانه می‌توان، افزایش قابلیت اعتماد مدیریت، افزایش سرمای‌گذاران با سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت، افزایش حجم معاملات تجاری، کاهش نوسانات شدید، افزایش قدرت تجزیه و تحلیل و افزایش قیمت سهام را نام برد (ستایش، ۱۳۹۲).

۱۰- شفافیت اطلاعات از منظر برنامه ریزان دولت الکترونیک

مفهوم شفافیت اطلاعات در قلمرو روابط و تعاملات معنی پیدا می‌کند و هر آنچه در میان دو سوی یک رابطه یا تعامل وجود دارد می‌تواند بر میزان شفافیت اطلاعات تأثیر گذار باشد. اگر دو سوی رابطه را در حوزه دولت الکترونیک، برنامه ریزان (ارائه کنندگان) و کاربران دولت الکترونیک بدانیم، از یک سو برداشت برنامه ریزان دولت الکترونیک از شفافیت اطلاعات بر میزان اطلاعاتی که آنها به کاربران می‌دهند و همچنین، کیفیت این اطلاعات تأثیر می‌گذارد و از سوی دیگر، انتظارات و برداشت‌های کاربران هم بر درک آنها از میزان شفافیت اطلاعات دریافتی از سوی سامانه‌های دولت الکترونیک تأثیرگذار است. بنابراین، چنین می‌توان نتیجه گرفت که میزان شفافیت اطلاعات موجود در یک رابطه، به عنوان مثال در رابطه میان برنامه ریزان و کاربران دولت الکترونیک، از عوامل متعددی تأثیر می‌پذیرد که یکی از این عوامل، برداشتی است که هر یک از این دو طرف از این پدیده شفافیت اطلاعات دارند.

۱۱- شفافیت اطلاعات و کارایی بازار

شفاف بودن اطلاعات مورد نیاز بازار سرمایه به سه طریق می‌تواند بر کارایی بازار و ارزش افزوده شرکتها تاثیرگذار باشد:

۱. ارائه اطلاعات مفید و قابل اتکا در خصوص نتایج حاصل از فرصتهای سرمایه گذاری با ریسک کمتر
۲. راهنمایی مدیران برای بکارگیری و تخصیص بهینه منابع در فرصتهای سرمایه گذاری که بازدهی مناسبی دارند.
۳. کاهش عدم تقارن اطلاعات بین مدیران و سهامداران عمده از یک سو و سهامداران خرد از سوی دیگر.

اطلاعات مایه حیات بازار و ممانعت از جریان اطلاعات نشانه ایراد بازار است. هرچه فعالیت شرکتها شفافیت بیشتری داشته باشد سهام آنها با دقت بیشتری قیمت گذاری می‌شود (حساس یگانه، ۱۳۸۵).

۱۲- شفاف سازی نظام مالی و توسعه اقتصادی

توسعه بازارهای مالی، در دستیابی به رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، نقش اساسی ایفا می‌کنند. بازارهای مالی توسعه یافته، به معنی ثبات بلندمدت نظام مالی و اتکا و اعتماد مردم به اجزای تشکیل دهنده این نظام است. یکی از عوامل تاثیرگذار بر توسعه در این بازارها، شفافیت می‌باشد. به گونه‌ای که هر قدر نشر اطلاعات در جوامع بیشتر باشد، امکان اتخاذ تصمیمات آگاهانه و پاسخ گویی بخش خصوصی و دولتی در مورد چگونگی تحصیل و مصرف منابع بیشتر شده و امکان رشد فساد کاهش می‌یابد. بنابراین یکی از الزامات رقابت سالم، دسترسی همه مشارکت کنندگان و سرمایه گذاران به اطلاعات شفاف است. چرا که تدوین و اجرای استانداردهای حسابداری، افزایش شفافیت سیاست‌های پولی و مالی دولت، تدوین قوانین و مقررات لازم توسط دستگاه‌های مربوط، شناسایی نقاط ضعف در اجرای درست قوانین و مقررات و افزایش کانال‌های اطلاع رسانی مناسب، می‌توانند اقداماتی مؤثر در افزایش شفافیت باشند (پور زندی، ۱۳۹۳).

۱۳- شفافیت اطلاعات و پاسخگویی

لازمه پاسخ گویی، افزایش شفافیت و بهبود گزارش دهی است (پور عزت، ۱۳۹۴). شفافیت و پاسخگویی وابستگی بسیار به یکدیگر دارند، اساساً هدف از تقاضا برای شفافیت، ایجاد امکان پاسخ خواهی از دولتها، سازمان‌های غیر دولتی و شرکتها در قبال سیاستها و عملکردشان از سوی شهروندان و افراد دی نفع است. از آنجا که شفافیت به عنوان ابزاری برای تسهیل ارزیابی عملکرد سازمانها بشمار می‌رود، از یک سو باید ارائه کنندگان این اطلاعات در قبال عملکردشان پاسخگو باشند و از سوی دیگر جامعه نیز باید قادر باشد تا آنها را مورد پرسش قرار دهد و در مقابل عملکردشان مسئول بداند. از این رو، شفافیت می‌تواند ابزاری قوی برای اعتماد بین شهروندان یک جامعه بکار گرفته شود.

اطلاعات شفاف یکی از ابزارهای ایفای مسئولیت پاسخگویی مدیران است. به هر میزان اطلاعات افشا شده توسط مدیران بیشتر، صحیح و شفاف تر باشد، امکان اتخاذ تصمیمات آگاهانه و پاسخ گویی آنها چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی درباره‌ی چگونگی تحصیل و مصرف منابع بیشتر می‌شود و امکان افزایش فساد کاهی می‌یابد. افشای اطلاعات شفاف توسط مدیریت نشان دهنده‌ی پاسخگویی صحیح مدیریت به نیازهای افراد پاسخ خواه است. به منظور افشای اطلاعات شفاف توسط مدیریت باید مواردی از قبیل افشای اهداف شرکت، اطلاعات سهامداران، اعضای هیئت مدیره، ساختار حاکمیت شرکتی و... مدنظر قرار گیرد. شفافیت در افشای صورت گرفته توسط مدیریت دارای سطوح متفاوتی است که به تناسب آن سطح، مدیریت پاسخ گو بوده است. شفافیت در سطح گزارش‌های ارائه شده، شفافیت در سطح افشای اطلاعات عمومی و شفافیت در سطح گزارش‌های مدیریت، هر کدام به نسبتی پاسخ گو بودن مدیر را نشان می‌دهد (علوی، ۱۳۹۰).

۱۴- کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت اطلاعات

مهم‌ترین دلیل اشاعه فساد اداری نبود ساختارهای روشن و شفاف در انجام امور، پاسخ گویی و صداقت در سازمان‌هاست. در محیط‌های اداری غیرشفاف و مبهم، امکان کجروی های اداری افزایش پیدا می‌کند و انجام رفتارهای فسادآلود تسهیل می‌شود.

دلایل گوناگونی را برای فساد اداری در جوامع مختلف برشمرده‌اند. فقر اقتصادی و نابسامانی‌های درآمدی کارکنان سازمان‌ها، فقر فرهنگی و عدم وجود باورهای استوار اخلاقی و نبود قوانین و مقررات بازدارنده و نظام‌های کنترلی مؤثر از زمره دلایل اصلی بروز فساد اداری بوده است. اما شاید خروج از فضای تاریک و ابهام آلود و شفاف سازی ساختار اداری یکی از بهترین و موثرترین شیوه‌های مبارزه با فساد اداری باشد. بنابراین، عدم انتشار اطلاعات باعث فساد اداری می‌شود و انتشار آزادانه اطلاعات و حق مردم برای دسترسی مساوی و عادلانه با اطلاعات منجر به جلوگیری از ران‌های اطلاعاتی دولت می‌شود. همچنین، قانونمند کردن جریان اطلاعات دولتی به شفافیت فعالیت اقتصادی و سیاسی منجر خواهد شد (شریفی، ۱۳۹۴).

۱۵- نتیجه گیری

در محیط پرتلاطم امروزی، بسیاری از سرمایه گذاران بر اهمیت شفاف سازی اطلاعات در استراتژی‌های خود توجه دارند. فقدان اطلاعات و یا عدم اطمینان درباره آنها، امروزه تبدیل به یک مشکل اساسی در بازارهای مالی شده و بر عملکرد شرکت‌ها و سازمان‌ها تأثیر گذاشته است. یکی از نشانه‌های فقدان شفافیت مالی در بازارهای مالی، وجود معاملات غیرقانونی هست که این معاملات غیرقانونی نه تنها مانع افزایش کارایی بازار است، بلکه معمولاً اطلاعات نامتقارن را به مردم منتشر می‌کند و نگرانی‌ها و ریسک سرمایه گذاری را در بازارهای سرمایه افزایش می‌دهد. زیرا اطلاعات مایه حیات بازارهای سرمایه است. سرمایه گذاران به مخاطره در آوردن سرمایه‌های به زحمت بدست آمده خود را به این بازها پذیرفته و به اطلاعاتی که از طرف شرکت‌ها منتشر می‌شود تکیه می‌کنند. آن‌ها به اطلاعات معتبر، به موقع و قابل فهم، در قالب‌هایی که به راحتی قابل تجزیه و تحلیل باشد نیاز دارند، که به منظور بقا بازارهای سرمایه لازم است و سرمایه گذاران اطلاعات شرکت‌ها را صحیح، کامل، قابل اطمینان و به موقع بدانند. زمانی که بازهای سرمایه در ابتدای سال ۲۰۰۰ به اوج خود رسیدند، ورشکستگی و رسوائی پاره ای از شرکت‌ها به تدریج اعتماد سرمایه گذاران را نسبت به مسئولین گزارش دهنده اطلاعات ضعیف کرد و موضوع اعتماد عمومی به کیفیت اطلاعات گزارش شده مطرح شد و به دلیل کاهش اعتماد عمومی، نیاز به اطلاعات بیشتر و بهتر و منجر به تقاضای مؤکد بیشتری در خصوص شفافیت بیشتر اطلاع رسانی شرکت‌ها گشته است.

منابع

۱. ابراهیمی، سالار، صالحنیا، ناهید،، سروش، محمد،، لطیفی، مجید،، (۱۳۹۳). آموزه‌های اخلاقی اسلام و شفافیت بازار سرمایه در ایران، اولین کنفرانس بین المللی اقتصاد، مدیریت، حسابداری و تأمین اجتماعی، رشت.
۲. ابراهیمی نژاد، مجید،، عباسی، علی،، خلیفه، مهدی،، (۱۳۹۵). بررسی روشهای افزایش شفافیت اطلاعاتی بازار سرمایه ایران و انتخاب روشی بهینه با استفاده از فرایند تحلیل سلسله مراتبی مورد: بورس اوراق بهادار تهران، مجله پیشرفتهای حسابداری دانشگاه شیراز، ۱، ۱-۲۷.
۳. ابرزی،، مریم، درخشیده، حمید، (۱۳۹۵). تأثیر شفافسازی اطلاعات مالی بر رفتار سرمایهگذاران در بورس اوراق بهادار اصفهان، برنامه و بودجه ریزی، ۱.
۴. اسماعیل زاده مقری، علی،، احمد شعربافی، میثم،، (۱۳۸۹). افشای اطلاعات اختیاری و ارتباط آن با نرخ بازده سهام در شرکتهای سرمایه گذاری، مطالعات کمی در مدیریت، (۳)، ۸۲-۶۲.
۵. آقاسی، سالار،، (۱۳۸۸). شفافسازی اطلاعات در تنظیم و ارائه گزارشات مالی نیاز امروز جامعه ایران، فصلنامه بصیرت، ۳۷، ۳۰۱-۳۱۰.
۶. بادآور نهندی، یاسر،، قادری، صدیقه،، بهشتی نهندی، رضا،، (۱۳۹۲). تأثیر شفافیت اطلاعات حسابداری بر ناکارایی سرمایه گذاری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی، ۶۸، ۶۵-۸۲.

۷. پناهیان، حسن، صادقی جزی، پدram، (۱۳۸۹). بررسی تطبیقی استنباط از شفافیت اطلاعات مالی در تبیین رفتار سرمایه گذار در بورس اوراق بهادار تهران و بورس سهام تایوان، حسابداری و حسابرسی، ۸، ۱۴۰-۱۵۹.
۸. پور زرنندی، حسام، قادری، جلال، (۱۳۹۳). شفاف سازی نظام مالی؛ راهبردی اثربخش در رشد و توسعه اقتصادی، اقتصاد شهر، (۹)، ۱۳-۱۸.
۹. پورعزت، عباس، قلی پور، آرین، باغستانی برزکی، حسین، (۱۳۹۴). رابطه آگاهی شهروندان از حقوق شهروندی با پاسخگویی و شفافیت سازمانها، رفاه اجتماعی، (۳۸)، ۷-۴۰.
۱۰. حساس یگانه، یاسر، نادى قمى، واحد، (۱۳۸۵). نقش شفافیت در اثربخشی حاکمیت شرکتی، حسابداری، (۱۷۹)، ۳۲-۳۷.
۱۱. حشمتی مولایی، حمید رضا، (۱۳۹۰). ضرورت شفافیت و اطلاعرسانی مقررات و بخشنامههای گمرکی، مجلس و راهبرد، (۶۶).
۱۲. خالقی مقدم، حسین، خالق، علی، (۱۳۸۷). شفافیت شرکتی در ایران و عوامل مؤثر بر آن، فصلنامه مدیریت حسابداری، (۲۱)، ۳۱-۶۰.
۱۳. خدادادی، واحد، عربی، مریم، طاهری ده قطبالدینی، فرهاد، (۱۳۹۱). بررسی رابطهی بین عملکرد مالی شرکت و زمانبندی گزارشگری مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، (۳۴)، ۱۵۱-۱۷۲.
۱۴. دارابی، رضا. مرادلو، ح.سن (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین شفافیت اطلاعات و محتوای اطلاعاتی سود حسابداری در شرکتهای پذیرفته شده در بوس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، (۱۱).
۱۵. دارابی، رضا، رضائی جعفری، عباس. (۱۳۹۱). تأثیر بندهای گزارش حسابرس مستقل بر شفافیت گزارشهای مالی، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، ۵، (۱۳)، ۷۹-۹۶.
۱۶. ستایش، م.ح، نصیری، ط، عباس پور، س، (۱۳۹۲). ویژگی شرکتهای و افشای داوطلبانه نمودارها در گزارشهای سالانه شرکتهای ایرانی، (۳)، ۴۵-۶۶.
۱۷. شریفی، حمید، مشرف جوادی، محمد حسین، حاجیپور، مهدی، (۱۳۹۴). بررسی نقش فناوری اطلاعات در کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقاء اعتماد و درستی: مورد مطالعه شعب بانک صادرات شهر اصفهان، پردازش و مدیریت اطلاعات، (۳).
۱۸. علوی، سمانه، (۱۳۹۰). تأثیر سطوح شفافیت اطلاعات بر میزان پاسخگویی مدیریت، ۲۶، ۷۵-۷۹.
۱۹. کردستانی، غلام رضا، علوی، سمانه، (۱۳۸۹). بررسی شفافیت سود حسابداری بر هزینه سرمایه سهام عادی، فصلنامه بورس اوراق بهادار، ۱۲.
۲۰. لگزیان، مازیار، مرتضوی، سارا، کاظمی، حسن، (۱۳۹۰). شفافیت اطلاعات از منظر برنامه ریزان دولت الکترونیک، پردازش و مدیریت اطلاعات.
۲۱. معطوفی، عباس، ریاحی، علی، میرکریمی، ثریا، (۱۳۹۱). افشای اطلاعات، چالش پیشروی مدیران مالی، ماهنامه بورس، (۸۵)، ۳۹-۳۲.
۲۲. مهدوی، غلام، جمالیان پور، مهدی، (۱۳۸۹). بررسی عوامل مؤثر بر سرعت گزارشگری مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله پژوهشهای حسابداری مالی، (۴)، ۹۸-۱۰۸.
۲۳. مهرآذین، علی، مسیح آبادی، احمد، دهنوی، محمد علی. (۱۳۹۱). شفافیت اطلاعات مالی و محتوای سود، مجله دانش حسابداری، (۴).
۲۴. نوبخت، زهرا. (۱۳۸۵). ارزیابی شفافیت اطلاعات شرکتهای در بورس اوراق بهادار تهران، بورس، (۵۴ و ۵۵).

۲۵. نوروش، ایمان، حصارزاده، رحیم. (۱۳۹۰). بررسی ابعاد شفافیت سود حسابداری و رابطه آن با ویژگیهای شرکت در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه بورس اوراق بهادار، ۱۲، ۵-۲۴.

26. Ball R, Kothari S.P, Robin A, (1999). The Effect of International Institutional Factors on Properties of Accounting Earnings.
27. Berger Ph, Chen H, Li F. (2006). Firm Septic Information and the Cost of Equity Capital” Journal of Business Accounting and Finance; (46): 191-219.
28. Jahanshad A, Heidarpoor F, Valizadeh, Y. (2014). Relationship between Financial Information Transparency and Financial, Research Journal of Recent Sciences; 3(3): 27-32.
29. Lamming R, Caldwell N, Phillips W. (2006). A Conceptual Model of Value-Transparency in Supply, European Management Journal; 24(2-3): 206–213.
30. Mock, W, (2000). Corporate transparency and human rights, Tulsa Journal of Comparative and International Law; 8(15): 15-24.
31. Mohd Saad S, Syed Ahmad S.N, Jusoff K, Md Daud M, Abd Rahim M. (2009). Income Statements Transparency and Firms’ Characteristics of Companies Listed on the Bursa Malaysia, American Journal of Applied Sciences; (6): 1718-1724.
32. Nielsen Ch, Madsen M.T. (2009). Discourses of transparency in the intellectual capital reporting debate: Moving from generic reporting models to management defined information, Critical Perspectives on accounting; 20(7): 847-854.

Disclosure of information in e-government and its impact on reducing financial corruption

Seyyed Hossein Moghattar^{1*}, Golnar Hallaj²

1-Ph.D. Student of Financial Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2- Student of Accounting, Miyad University, Mahabad, Iran

Abstract

Given the developments that have taken place in today's world, especially in developing countries, there are many problems. To solve their economic problems, these countries need appropriate ways to make the most of their God-given lives. In this direction, it is one of the important strategies for investment expansion. Businesses with a view to exploiting existing investment opportunities for the purpose of achieving returns and creating value for money providers provide long-term investment. One of the key factors is the optimal financial information transparency. Given the role of information transparency in financial information, transparency of financial information can reduce investment efficiency by reducing information asymmetry. Asymmetric information theory is an important and controversial topic in financial statements. The existence of transparent and comparable financial information is one of the main pillars of the accountability of executive executives and the basic requirements of economic decision-makers and is an indispensable requirement for the development and economic growth of public and private organizations.

Keywords: Transparency, Transparency of financial information, Information asymmetry, Investment.
